

Evidencijski broj / Article ID: 16933358
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section:

Tonino Picula, kandidat za šefa SDP-a

**Bude li potrebno, odustat
ću od Europarlamenta**

Str. ►► 7.

DAVID KOVAČEVIĆ

TONINO PICULA KANDIDAT ZA ŠEFA SDP-a O BUDUĆNOSTI STRANKE I PLANOVIMA

Moramo se naučiti nositi s radikalnom konkurencijom

Mi smo stranka u kojoj nedostaje rasprave o političkom identitetu. Ne želim da SDP bude svjetonazorski roh-bau. Poštujemo dugih 120 godina hrvatske ljevice i socijaldemokracije

Tihana TOMIČIĆ

Potpredsjednik SDP-a Tonino Picula prvi je istaknuo kandidaturu za predsjednika SDP-a, no u međuvremenu se već suočio s lošom percepcijom nekih poruka u javnosti.

Zašto ste kandidaturu poslali mailom, jednako kao što stranku planirate voditi iz Bruxellesa?

– Ta priča o mailu iz Bruxellesa je jednako vjerodostojna kao i tvrdnja da ću stranku voditi iz Bruxellesa. Dakle, riječ je o falsifikatu. Kandidatura je poslana iz Zagreba. To sam učinio u 5 do 12, simbolično, kao poruku da je SDP-u hitno potrebno ne samo novo vodstvo nego i dublje organizacijske, programske i statutarne promjene. A poslao sam mailom jer sam isplanirao vrlo zahtjevan dan; proveo sam ga dogovarajući kampanju s kolegama na terenu. Uz to, ja sam jedan od kandidata koji iz raznoraznih razloga ima dobru vidljivost pa ne trebam forsirati prisutnost u medijima.

Plivao protiv struje

Vi ne mislite da je najava o Bruxellesu ključni gaf za vas?

– Upravo obrnuto. Tvrdim da je to jedna od mojih prednosti. Radi se o dodanoj vrijednosti mojoj kandidaturi, a ne o ograničenju. Nema razloga da kao netko tko odgovorno radi posao u važnoj europskoj instituciji, gdje sam dvaput izabran najvećim brojem preferencijalnih glasova, ne nastavim raditi taj posao za dobrobit građana Hrvatske i članstva SDP-a. To će, naravno, u budućnosti biti moguće samo u onom opsegu kojeg će nametnuti obveze funkcije predsjednika SDP-a. Ta teza o nespojivosti dviju političkih funkcija otpočeta služu diskreditaciji moje kandidature. Mislim da se dobar broj mojih kritičara ustvari boji kako bih ja u tome uspio.

Međutim, ako se pokaže da je doista nemoguće jedno i drugo raditi odgovorno, onda ću razmisliti da odustanem od EP-a, jer je u svakom slučaju meni SDP na prvom mjestu.

Svjestni ste da ste zbog tog stava ostali bez podrške Bernardića i Komadine, jer se smatra da će SDP-ovci teško izabrati za predsjednika čovjeka kojemu je na prvom mjestu ipak njegova visoka briselska plaća i koji time nije nimalo sličan ve-

Ako ne ponudi rješenja, SDP može tonuti u konkurenciji s populistima – Tonino Picula

“ Ako SDP ne bude amblem za zaštitu onih koji su u nesigurnim pozicijama u društvu, ostat ćemo bez potrebne podrške

ćini članova SDP-a.

– Želim podsjetiti sve koji tako misle da se ja u EP nisam ušuljao kroz stražnja vrata, nego sam dva puta izabran s najuvjerljivijom podrškom hrvatskih birača. Usporedbe radi, Andrej Plenković se još nije odrekao mjesta u EP-u. Moglo ga se vidjeti u Strasbourgu i Bruxellesu, a ovih dana obilazi u Ukrajini. Ne vidim da mu zbog toga zapinje posao oko sastavljanja vlade. Mislim da je ovo samo vrsta pritiska na mene, ali ja sam od 1990. kao esdepeovac toliko često plivao protiv struje da mi ova situacija nije nova. Pogriješio bih jedino da se nisam kandidirao, a javnosti sam htio odmah iznijeti sve okolnosti moje kandidature.

Zvoni za uzbunu

Pa već ste imali još jedan gaf: još niste ni postali predsjednik SDP-a, već ste rekli da želite biti i predsjednik Republike. I to vam je zamjereno.

– Ponekad treba odgovoriti i na hipotetička pitanja. Mislim da nije loše u politici pokazati ambicije. Moje bogato političko iskustvo, upućenost u vanjskopolitičke odnose i poznavanje unutrašnjih prilika temelj su takvih razmišljanja. Ali sve je to u ovom trenutku, naravno, ne u drugom, nego u petom planu. Ja sam kandidat za predsjednika SDP-a.

Vi znate da vas novinari

to pitaju jer se pojavila priča da kandidati međusobno trguju i da vam je ponudeno da podržite jednog kandidata te odustanete, a on će onda vas kasnije za predsjednika Republike?

– Još jedna priča koju odlučno demantiram. Ne želim komentirati sve spinove pojedinih interesnih skupina. Moja kandidatura može izazivati kod mnogih ljudi neodumice, ali njih ću nastojati objašnjavati koliko god treba. Podmetanja su već nešto drugo.

Sigurna sam da vi ne biste analizirali pojedinačno svoje protukandidate, ali za jednoga vas ipak moram pitati: što o SDP-u govori činjenica da se netko upisao u stranku tek prije nekoliko mjeseci, a ipak smatra da već može postati predsjednik cijele organizacije?

– Na ovim izborima kandidati će se, između ostalog, ključno razlikovati po tome kako ocjenjuju stanje u stranci i političku baštinu Zorana Milanovića. A većina su kandidati kontinuiteta. Ja želim novi program, statut, efikasniji organiziranost stranke i raskid sa postojećim modelom monopola u vodenju stranke. Ocjenu baštine ne naslanjam na tvrdnje o jednom lošem momentu i jednoj lošoj kampanji. Lošu situaciju dokazuju mnoge činjenice: na primjer, od četiriju parlamentarnih izbora s Milanovićem na čelu, izgubili smo tri, a u zadnjih 10 mjeseci dvaput zaredom. Nismo uspjeli osvojiti vlast ni nakon što smo imali vladu, ali ni s mjesta opozicije. Nismo uspjeli pobijediti ni Karamarkov ni Plenkovićev HDZ. Uz to, izgubili smo stotine tisuća glasova birača sklonih ljevici i SDP-u. Sve to zvoni na uzbunu! Milanoviću se, pak, mora

priznati kako je držao crtu obrane mnogih standarda građanskog društva. Ali pored neizbježnog suočavanja sa svojim problemima, sada je vrijeme da naš SDP pokuša pridonijeti promišljanju kako dalje s europskom socijaldemokracijom. Kriza socijaldemokracije posljedica je neuspjeha u reakciji na tri teme: prvo, u odnosu prema posljedicama globalizacije, koja je nakon faze »obećane zemlje«, otvorila mnoge toksične procese; drugo, kako dalje u kompleksnom postindustrijskom društvu razmrvljenog rada i treće kako se nositi sa sve snažnijim populizmom koji odgovore na probleme želi zatvarati u granice nacionalne države.

Frustriranje ljudi

Tvrdite stalno da proletarijat više ne postoji, to malo iritira ljude koji žive od svog rada. Na primjer, ja sam običan najamni radnik.

– Ako pripadate prekarija-

“ Naš glavni politički cilj je dolazak na vlast, a vrlo važna dionica na tom putu se gradi u Saboru

tu, znači da imate nesiguran, često privremeni posao, oslobođeni najčešće sami na sebe ili mali broj kolega, ali ga ne obavljate garava lica uz visoke peći. Suočavanje s fenomenom atomiziranog rada i tzv. »platforma-kapitalizmom«, gdje nema više prizora tisuća radnika iz tvornice koji izlaze po zvižduku u dva popodne je zadatak obnovljene socijaldemokracije koji mora ponuditi nova rješenja za radno ovisno stanovništvo. Jer, ako socijalde-

Pregovori HDZ-a i Mosta videoigrica s preprekama

Smatrate li da će Plenković uspjeti formirati vladu?

– Da. Ovo što sad vidimo u pregovorima, to je kao videoigrica, svaka razina nudi neke nove prepreke, ali na kraju će se oni dogovoriti. Presvježe su rane HDZ-a i Mosta iz nedavnog razdoblja da si opet priušte još jednom istu blamažu i sve završe na novim izborima.

Znate li za tezu da je Bruxelles želio Plenkovića za šefa HDZ-a, vas za šefa SDP-a i na kraju veliku sretnu koaliciju HDZ-a i SDP-a?

– To sam čuo puno puta. Percepcija zna biti jača od stvarnosti. Velika koalicija sada nije na dnevnom redu i ne treba prizivati okolnosti u kojima bi trebala. Velike koalicije trebaju i konsolidirane partnere. Utoliko nam sada i zbog toga ne odgovara. A što se tiče interesa Bruxellesa, oni žele ponajprije jednu stabilnu i gospodarski perspektivnu zemlju na granicama EU-a prema zapadnom Balkanu.

mokracija ne da odgovore na ova dva pitanja, bit će joj sve teže s trećim problemom – populistima. Neovisno deklariraju li se ljevima ili desnim, a oni to rado mikšaju, zajedničko im je jedno – nude radikalna rješenja za otvorena pitanja koja frustriraju ljude. Pogledajte Trumpa, bori se kao protiv banaka, a ujedno je multimilijarder. I većina tzv. trećih opcija, naraslih na oponiranju dvostranaču veliki su izazovi. Moja kandidatura, uz dijagnozu stanja u stranci i njenom društvenom kontekstu, nudi i neka rješenja. Vraćamo na temu Bruxelles – nudim novi model vođenja stranke, u kojoj neće sve ovisiti o jednom čovjeku, predsjedniku, već će odgovornost biti podijeljena i na ostale organe stranke, gdje će Glavni odbor biti istinski »parlament« SDP-a, a članovi Predsjedništva imati konkretna zaduženja, i naravno da SDP bude istinsko okupljalište lijeve intelektualne misli Hrvatske. Predsjednik SDP-a mora biti dinamična politička osoba širokog raspona djelovanja u zemlji i svijetu, a ne percipiran kao dio inventara na Iblerovom trgu.

Možete li jednom riječju reći što je SDP danas, u ovom trenutku krize: ljevica, lijevi centar, ili možda narodna stranka kao što Milanović zezava da i ostane?

– Ideja o SDP-u kao nekoj narodnoj stranci, gotovo da vuče na pripadnost europskim pučanima, našim političkim konkurentima, a mislim da ni biračima SDP-a ne bi sjela. Uostalom, kada smo im ponudili Narodnu koaliciju ostali su masovno kući. Taj model »birači ljevice neće imati za koga, pa će nužno glasati za nas«, pokazao se potpuno promašenim. U prvom redu, mi smo stranka u kojoj nedostaje rasprave o političkom identitetu. Ne želim da SDP bude svjetonazorski roh-bau, da nema pregradnih zidova, tj. da budemo »ljudi posljednje pro-

čitane knjige«, što smo sada znali biti. Poštujemo dugih 120 godina hrvatske ljevice i socijaldemokracije.

Borba za vlast

SDP ipak ima jednu prednost: kad god HDZ pokrađe državu ili premijera sruši neka korupcijska afera, ljudi glasaju za SDP kao prirodnu alternativu. To je uvijek zalag za solidnu budućnost stranke, bez obzira na sve.

– Ne mora biti! Evo, »trećeputaške« stranke prolaze sve bolje i u Hrvatskoj: Most je potvrdio svoju poziciju, a i Živi zid je napunio biračke kutije. Ako ne ponudi rješenja, SDP može tonuti u konkurenciji s populistima. Ako SDP ne bude amblem za zaštitu onih koji su u nesigurnim pozicijama u društvu, ostat ćemo bez potrebne podrške. Nije dovoljno računati samo na one kojima je HDZ nepodnošljiv, morat ćemo se naučiti nositi s novom radikalnom konkurencijom.

Da se vratimo na unutarnju organizaciju SDP-a, gdje je uvijek jaka šalabahter-demokracija. SDP može ostati vrlo nestabilan iznutra, a klub zastupnika pak čine pomno birani Milanovićeve ljudi. Kako mislite funkcionirati?

– Koliko vidim, svi smo protiv šalabahter-modela, a vjerujem da će kolege izabrani zastupnici u Saboru biti odgovorni i lojalni biračima i stranci. Naš glavni politički cilj je dolazak na vlast, a vrlo važna dionica na tom putu se gradi u Saboru. Klub zastupnika ne može biti neki politički entitet autonoman u odnosu na stranku.

Vidite li sebe kao premijera? To se nametnulo kao lajt-motiv ove kampanje, da SDP mora izabrati čovjeka koji je »prirodni« premijer.

– Naravno. Pokušaj s Tihomirovom Oreškovićem samo je dokazao kako premijer mora biti, prije svega, politička osoba s dubinskim uvidom u funkcioniranje političkog sustava.